

Sygn. akt I Ns 224/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Choczaj

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2018 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku R. D.

z udziałem A. P.

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy

postanawia:

oddalić wniosek.

Sędzia: /-/ T. C..

UZASADNIENIE

R. D. wniosł:

- o zakazanie A. P. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji w formie publikacji na stronie internetowej (...) oraz w formie plakatów drukowanych w jakimkolwiek formacie lub w jakiegokolwiek innej formie (przykładowo: ulotek, banerów czy bilbordów), rozpowszechnianych poprzez umieszczenie w widocznych miejscach, na słupach ogłoszeniowych oraz innych ogólnodostępnych powierzchniach na terenie Miasta i Gminy D.;

- orzeczenie przepadku publikacji w formie drukowanej umieszczonych dotychczas lub przygotowanych do umieszczenia w miejscach ogólnodostępnych na terenie Miasta i Gminy D.;

- nakazanie A. P. publikacji sprostowania już opublikowanych materiałów o następującej treści: „Jako autor publikacji znanych pod zbiorczą nazwą Gazeta (...) rozpowszechnianych w formie plakatów na terenie Miasta i Gminy D. oraz wpisów na stronie (...) informuję, że podawane przeze mnie informacje były nieprawdziwe. W związku z powyższym prostuję i wyjaśniam, co następuje: Obowiązujące obecnie wynagrodzenie Burmistrza R. D. zostało ustalone przez członków Rady Miejskiej w D. w oparciu o obowiązujące przepisy prawa - nie zaś, jak insynuowałem, w oparciu o dowolne wyliczenia. Burmistrz R. D.

nie miał wpływu na podejmowaną przez radnych uchwałę. Przeprowadzone

w 2014 r. przetargi publiczne dotyczące wywozu śmieci, przeprowadzone zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Burmistrz R. D.

nie miał żadnego wpływu na wynik przetargów czy też wysokość kwot zgłoszonych w ofertach. Nadto Burmistrz R. D. już z początkiem 2014 r. wystąpił do Rady Miejskiej z projektem utworzenia gminnej jednostki zajmującej się

wywozem śmieci, co miało zmniejszyć koszt przedsięwzięcia. Projekt burmistrza D. został jednak odrzucony przez ówczesnych członków Rady. Przetarg na dostawę i montaż kolektorów słonecznych odbył się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Burmistrz R. D. nie miał żadnego wpływu na wynik przetargu ani kwotę zaoferowaną przez wykonawcę.

W materiałach znanych pod zbiorczą nazwą Gazeta (...) zamieszczałem fałszywe informacje, które rzekomo miały być poparte prawdziwymi dokumentami dostępnymi na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta i Gminy D.. Powyższe działanie podejmowałem celowo, aby wprowadzić wyborców w błąd co do działań i osiągnięć R. D. jako dotychczasowego burmistrza oraz zdyskredytować jego kandydaturę w trwających wyborach. Za wszystkie opublikowane informacje najmocniej Pana R. D. przepraszam. A. P.” ;

- nakazanie A. P. przeproszenie R. D. według następującej treści: „Jako autor publikacji znanych pod zbiorczą nazwą Gazeta (...) rozpowszechnianych w formie plakatów na terenie Miasta i Gminy D. oraz wpisów na stronie (...) informuję, że podawane przeze mnie informacje były nieprawdziwe. W związku z powyższym prostuję i wyjaśniam, co następuje: Obowiązujące obecnie wynagrodzenie Burmistrza R. D. zostało ustalone przez członków Rady Miejskiej w D.

w oparciu o obowiązujące przepisy prawa - nie zaś, jak insynuowałem, w oparciu o dowolne wyliczenia. Burmistrz R. D. nie miał wpływu na podejmowaną przez radnych uchwałę. Przeprowadzone w 2014 r. przetargi publiczne dotyczące wywozu śmieci, przeprowadzone zostały zgodnie

z obowiązującymi przepisami prawa. Burmistrz R. D. nie miał żadnego wpływu na wynik przetargów czy też wysokość kwot zgłoszonych w ofertach. Nadto Burmistrz R. D. już z początkiem 2014 r. wystąpił do Rady Miejskiej z projektem utworzenia gminnej jednostki zajmującej się wywozem śmieci, co miało zmniejszyć koszt przedsięwzięcia. Projekt burmistrza D. został jednak odrzucony przez ówczesnych członków Rady. Przetarg na dostawę i montaż kolektorów słonecznych odbył się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Burmistrz R. D. nie miał żadnego wpływu na wynik przetargu ani kwotę zaoferowaną przez wykonawcę. W materiałach znanych pod zbiorczą nazwą Gazeta (...) zamieszczałem fałszywe informacje, które rzekomo miały być poparte prawdziwymi dokumentami dostępnymi na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta i Gminy D.. Powyższe działanie podejmowałem celowo, aby wprowadzić wyborców w błąd co do działań i osiągnięć R. D. jako dotychczasowego burmistrza oraz zdyskredytować jego kandydaturę w trwających wyborach. Za wszystkie opublikowane informacje najmocniej Pana R. D. przepraszam. A. P.”, z zaznaczeniem, iż forma przeproszenia oraz sprostowania nie może zawierać żadnych dodatkowych elementów ani tekstu własnego autorstwa naruszającego dobra osobiste kandydata;

- nakazanie A. P. zapłaty kwoty 40 000,00 zł na rzecz Fundacji (...) Oddział w D. (...);

- zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania sądowego.

Uczestnik postępowania A. P. wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca jest Burmistrzem Miasta i Gminy D.. Ponadto kandyduje na ten urząd w obecnych wyborach samorządowych, (bezsporne).

W dniu 12 lipca 2018 roku na stronie internetowej (...) oraz w formie plakatów rozklejanych na słupach ogłoszeniowych i na innych ogólnodostępnych powierzchniach na terenie D. ukazała się publikacja o nazwie Gazeta (...), która według jej autora A. P. będzie zawierała m.in. informacje dotyczące działania burmistrza, (dowód: wydruk strony - k. 42).

W publikacji z dnia 08 września 2018 roku pod tytułem „Zmiana wynagrodzenia Burmistrza D.” uczestnik postępowania napisał,

że dotychczasowe wynagrodzenie burmistrza J. D., określone uchwałą Rady Miejskiej w D. Nr (...), wynosiło łącznie 10 063,00 zł, natomiast po przyjęciu przez R. rozporządzenia obniżającego wynagrodzenie parlamentarzystom oraz wójtom, burmistrzom i prezydentom miast wynosi 10 063,00 zł. W publikacji tej uczestnik postępowania podał, że

albo radni nie potrafią liczyć, albo wpływ burmistrza na radę jest tak wielki, że nie pozwoli sobie odebrać ani złotówki, czym utwierdza go w przekonaniu, że dla niego zawsze liczyły się, liczą i będą liczyć tylko pieniądze. Dodał, że myśli, że już wkrótce ruszy karuzela wyborcza i na pewno znów będziemy świadkami farsy wyborczej odgrywanej przez obecnego burmistrza, (dowód: wydruk strony - k. 39 - 39 verte).

Z uchwały nr (...) Rady Miejskiej w D. wynika, że łączne wynagrodzenie brutto Burmistrza Miasta i Gminy D. R. D. wynosi 10 063,00 zł, (dowód: uchwała - k. 308).

W publikacji z dnia 09 września 2018 roku pod tytułem: „(...)”, uczestnik postępowania napisał, że po unieważnieniu pierwszego przetargu na odbiór śmieci w 2014 r., w następnym przetargu uczestniczyła również ta sama firma, która złożyła ofertę o ponad 300 tysięcy złotych większą niż poprzednia. Dodał, że oferta ta została przyjęta i dziwił się tej decyzji burmistrza, gdyż zaledwie w ciągu jednego miesiąca stracił ponad 300 tysięcy złotych, a wystarczyło zaakceptować kwotę z pierwszego przetargu, (dowód: wydruk - k. 37 - 37 verte).

Pismem z dnia 29 maja 2014 roku burmistrz R. D. poinformował o unieważnieniu przetargu na odbiór odpadów, w którym zaoferowano kwotę 1 678 757,40 zł, w związku z tym, że przekraczała kwotę, jaka pierwotnie została przeznaczona na inwestycje, (dowód: unieważnienie - k. 28).

Pismem z dnia 14 lipca 2015 roku burmistrz R. D. poinformował o wyborze oferty na odbiór odpadów na kwotę 1 980 739,65 zł, (dowód: pismo - k. 28 verte).

W publikacji z dnia 30 września 2018 roku pod tytułem: „(...)” uczestnik postępowania napisał, że w ciągu ostatnich 4 lat rządów burmistrza D. tygodnik (...) otrzymał za różne usługi ponad 138 tysięcy złotych, dla porównania (...) około 5 500,00 zł. Dodał, że po tej informacji każdy czytelnik powinien zadać sobie pytanie, czy takie pismo jest obiektywne i wiarygodne. W jego ocenie nie, (dowód: wydruk - k. 27 27 verte).

W publikacji z dnia 25 września 2018 roku pod tytułem: „(...)” uczestnik postępowania poinformował czytelników, że oceni dotychczasową działalność radnych, którzy ponownie kandydują na radnych. Ponadto przedstawił postać H. G., która dyscyplinowała i wytykała błędy burmistrza, (dowód: wydruk - k. 30 - 31).

W publikacji z dnia 14 września 2018 roku pod tytułem „(...)?” uczestnik postępowania napisał, że burmistrz D. odtrąbił sukces montażu zestawów kolektorów słonecznych dla mieszkańców D. i wyliczył koszt tej inwestycji. Jednak zdaniem uczestnika postępowania to wyliczenie nie jest rzetelne, bo pomija tak ważny aspekt, jak całkowity koszt jednego takiego zestawu. Wskazał, że do przetargu stanęła jedna firma, która skalkulowała cenę jednego zestawu na nieco ponad 12 tysięcy złotych. Ponadto dodał, że jego zdaniem cena ta jest dość wysoka, gdyż na rynku są dostępne zestawy o kilka tysięcy tańsze. Zapytał także w tej publikacji, dlaczego burmistrz nie zdecydował się na zakup większej ilości tańszych zestawów. Ponadto zadał pytanie, komu się to opłacało, bo zestawy kolektorów słonecznych ustępują miejsca instalacjom fotowoltaicznym, które są bardziej wszechstronne i nie ograniczają się do ogrzewania wody, (dowód: wydruk - k. 32 - 32 verte).

Wyżej wymienione publikacje uczestnik postępowania umieszczał na słupach informacyjnych i innych miejscach na terenie gminy D. oraz na stronie internetowej (...) (bezsporne).

Już kilka lat wcześniej uczestnika postępowania krytykował wnioskodawcę na łamach prasy za działania związane z przetargiem na odbiór śmieci i przetargiem na solary, (bezsporne).

Gazeta (...) nie jest zarejestrowana w Sądzie Okręgowym w S., (bezsporne).

Uczestnik postępowania nie należy do żadnego komitetu wyborczego ani nie ma upoważnienia od pełnomocnika innego komitetu wyborczego

do prowadzenia agitacji wyborczej, (bezsporne).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd uznał, że treści zawarte w artykule z dnia 12 lipca 2018 roku nie mogą być przedmiotem oceny w kontekście treści art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, gdyż został on opublikowany w czasie, gdy nie trwała jeszcze kampania wyborcza.

Mając jednak na uwadze zebrany w sprawie materiał dowodowy należy stwierdzić, że wiele wypowiedzi dotyczących wnioskodawcy, które zawarte są w spornych artykułach, nie są ocenami uczestnika postępowania. Zdaniem Sądu to zręcznie zmanipulowane i nieprawdziwe sugestie, które miały na celu przedstawić w złym świetle osobę wnioskodawcy w czasie trwania kampanii wyborczej. Jednakże mimo to, nie mogą być objęte trybem określonym w wyżej wymienionym art. 111 Kodeksu wyborczego, który jest podstawą wniosku R. D..

Z przepisu tego wynika, że jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia: zakazu rozpowszechniania takich informacji; przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje; nakazania sprostowania takich informacji; nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste; nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone; nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000,00 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Z treści art. 105 Kodeksu wyborczego wynika, że agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. Chodzi o wypowiedzi, które mają charakter agitacji wyborczej, a więc są umieszczane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też mogą mieć wpływ na wynik głosowania.

Z art. 109 § 1 wyżej wymienionej ustawy wynika natomiast, że materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami. Materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodzą (§ 2).

Nie można jednak uznać, że wszystkie wypowiedzi na temat osoby kandydującej w okresie trwania kampanii wyborczej uzyskują przymiot materiału wyborczego. W tym miejscu należy powołać się na uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 listopada 2014 r. wydanego w sprawie o sygn. akt ACz 1252/14 (Lex nr 1544686), w którym Sąd ten nie zgodził się z rozumieniem pojęcia „materiały wyborcze” zaprezentowanym w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 września 2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I ACz 775/13. Sąd Apelacyjny w Gdańsku stwierdził bowiem, że to, czy określone działanie posiada cechy agitacji wyborczej, zależy między innymi od tego, kto je podejmuje. Jeżeli czynności, o których mowa w art. 87 § 1 i art. 105 § 1 Kodeksu wyborczego, dokonywane są przez komitet wyborczy (art. 84 § 1 w zw. z art. 84 § 4 tej ustawy) lub przez osobę legitymującą się pisemną zgodą pełnomocnika wyborczego (art. 106 § 1 omawianej ustawy), to należy uznać, że są one dokonywane w ramach kampanii wyborczej. W konsekwencji podlegają one regulacji tego aktu prawnego, w tym jego art. 111 § 1.

A contrario, jeżeli omawiane czynności, nawet mające cechy/elementy agitacji wyborczej (pozytywnej czy negatywnej), nie są dokonywane przez podmioty uprawnione do prowadzenia kampanii wyborczej, brak jest przesłanek prawnych do uznania, że podlegają normom Kodeksu wyborczego. Jeżeli osoba niewchodząca w skład komitetu wyborczego, niemająca nadto wskazanej w art. 106 § 1 tegoż Kodeksu zgody, podaje nieprawdziwe informacje, to takiego działania nie można kwalifikować jako działania w ramach kampanii wyborczej czy wężej - w ramach agitacji wyborczej. Taka konkluzja oznacza, że osoba będąca kandydatem w danych wyborach czy też pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego nie ma skutecznego prawa domagania się ochrony w oparciu o przywołany art. 111 § 1 niniejszej ustawy w związku z postępowaniem wyżej określonej osoby.

W niniejszej sprawie taka sytuacja miała miejsce, gdyż wnioskodawca nie wykazał, że uczestnik postępowania prowadzi kampanię wyborczą, należy do innych komitetów wyborczych lub dysponuje pisemną zgodą pełnomocnika wyborczego na agitację wyborczą. Zatem należy stwierdzić, iż żądanie wnioskodawcy zostało wytoczone w niewłaściwym trybie i jako takie podlega oddaleniu.

Sędzia: /-/ T. C..

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)